

Svar på motion från Sara Sixten och Sedat Dogru (M) om krav på svenska för invandrare (sfi) för vuxna nyanlända som söker ekonomiskt bistånd i Hanninge

Sammanfattning

Sara Sixten och Sedat Dogru (M) har lämnat en motion där de beskriver språket som en av de viktigaste förutsättningarna för att kunna ägna sig åt andra studier, få ett arbete eller i övrigt delta i samhällslivet.

Motionärerna föreslår att Hanninge kommun ska ställa krav på alla nyanlända som ansöker om ekonomiskt bistånd att delta i svenska för invandrare (SFI) enligt 5 § lagen om etableringsinsatser för vissa nyanlända (2010:197).

Förvaltningen redogör för de lagar, föreskrifter och riktlinjer som kommunen har att följa i handläggningen av ansökan om ekonomiskt bistånd. I och med denna redogörelse anser förvaltningen motionen vara besvarad.

Underlag för beslut

- Tjänsteutlåtande 2019-08-19 – Svar på motion från Sara Sixten och Sedat Dogru (M) om krav på att införa svenska för invandrare (SFI) för vuxna nyanlända som söker ekonomiskt bistånd i Hanninge.
- Beslutsunderlag 2019-04-24 – Motion från Sara Sixten och Sedat Dogru om krav på svenska för invandrare (SFI) för vuxna nyanlända som söker ekonomiskt bistånd i Hanninge.

Förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteskrivelse som sitt svar till kommunfullmäktige.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Siw Lidestål
Förvaltningschef

Ingrid Månsson
Avdelningschef

Bakgrund

Sara Sixten och Sedat Dogru (M) har lämnat en motion där de beskriver språket som en av de viktigaste förutsättningarna för en lyckad integration.

Motionärerna skriver att "Kan man inte svenska språket så är det svårt att ägna sig åt andra studier, få ett arbete eller i övrigt delta i samhällslivet".

Motionärerna skriver vidare att "idag tillämpar inte Haninge kommun krav på språkstudier för nyanlända som söker ekonomiskt bistånd och ett av de viktigaste stegen för att integreras är att kunna språket".

Motionärerna föreslår att Haninge kommun ska "införa krav på SFI för alla vuxna nyanlända enligt 5 § lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare".

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom kansliet och avdelning arbete och försörjning.

Förvaltningens synpunkter

Socialtjänstlagen och möjligheten att ställa krav

Allt ekonomiskt bistånd beviljas enligt socialtjänstlagen. I socialtjänstlagens 4 kap 1 § framkommer att "den som inte själv kan tillgodose sina behov eller kan få dem tillgodosedda på annat sätt har rätt till bistånd av socialnämnden för sin försörjning (försörjningsstöd) och för sin livsföring i övrigt. Den som inte kan försörja sig men som kan arbeta har rätt till

försörjningsstöd om han eller hon står till arbetsmarknadens förfogande.”

I förarbeten till lagen framkommer att socialtjänsten har två uppdrag, huvuduppgiften är att hjälpa den enskilde så att han eller hon kan klara sig utan ekonomiskt bistånd, det vill säga hjälp till självförsörjning. I väntan på detta har den enskilde under vissa förutsättningar och efter en individuell behovsbedömning, rätt till försörjningsstöd.

Alla som ansöker om ekonomiskt bistånd måste därför göra vad de kan för att bidra till sin egen försörjning och arbeta för att uppnå egen försörjning. För arbetslösa innebär detta bland annat att man måste vara inskriven på Arbetsförmedlingen och aktivt söka arbete för att vara berättigad till försörjningsstöd. För nyanlända och andra där brister i det svenska språket bedöms vara ett hinder för att få ett arbete ställs krav på deltagande i SFI-undervisning.

I socialtjänstlagens 4 kap 1 § framkommer vidare att ”Om det finns godtagbara skäl har den enskilde rätt till försörjningsstöd även om han eller hon inte står till arbetsmarknadens förfogande.” Detta kan till exempel gälla föräldralediga som tar hand om sitt barn under det första levnadsåret innan barnomsorg finns att tillgå och som är i behov av kompletterande försörjningsstöd. Det kan också gälla sjukskrivna personer som bedöms ha en arbetsförmåga som omfattar lägre än 25 procent av heltid och som saknar

sjukpenning eller har en otillräcklig sådan. Även personer i dessa situationer måste dock göra vad de kan för att bidra till sin egen försörjning, till exempel ställa sitt barn i barnomsorgskö i tid eller ansöka om sjukersättning.

De krav som ställs för att ha rätt till ekonomiskt bistånd sammanfattas i en genomförandeplan. I genomförandeplanen ska också framgå eventuellt stöd som den enskilde behöver för att uppnå egen försörjning.

Nyanlända

I Haninge kommuns riktlinjer för ekonomiskt bistånd som antagits av socialnämnden framkommer att utgångspunkten är att vuxenstuderande inte står till arbetsmarknadens förfogande och därför inte är berättigade till försörjningsstöd. Vuxenutbildning ska i normalfallet finansieras via det statliga studiestödssystemet eller med aktivitetsstöd via Arbetsförmedlingen.

Undantag från denna regel kan gälla ”studier med studiestartsstöd, personer som saknar grundskola och har rätt att studera på grundskolenivå samt vuxna som studerar svenska för invandrare (SFI). De som studerar SFI kan ha rätt till försörjningsstöd upp till och med kursnivå D, om studierna bedöms öka möjligheterna till arbete och egen försörjning. Efter kursnivå C bedöms personen vara fullt arbetsför och måste alltså vara aktivt arbetssökande parallellt med eventuella fortsatta svenskastudier”.

Motionärerna nämner lagen om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare (2010:97) och för dessa nyanlända gäller att Arbetsförmedlingen ansvarar för upprättandet av en etableringsplan som bland annat ska innehålla studier i svenska. När personer som omfattas av denna lag ansöker om kompletterande försörjningsstöd ställer socialförvaltningen krav på att etableringsplanen följs.

Frånvaro från SFI-undervisning rapporteras löpande till handläggare både på Arbetsförmedlingen och inom socialtjänsten och leder till avdrag på etableringsersättning och avslag på eller reducerat försörjningsstöd. Avdragen etableringsersättning ersätts inte av försörjningsstöd.

Lagen om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare gäller inte de personer som ”på grund av fysisk eller psykisk sjukdom bedöms ha en arbetsförmåga som omfattar lägre än 25 procent av heltid”.

För nyanlända som inte omfattas av ovanstående lag upprättas en genomförandeplan där de insatser som bäst bedöms kunna bidra till individens självförsörjning ställs som krav för att få ekonomiskt bistånd. I dessa fall ställs krav på deltagande i svenskundervisning om det inte är uppenbart obehövligt. Om genomförandeplanen inte följs så leder detta till avslag på eller reducerat försörjningsstöd.

I de fall en nyanländ inte bedöms kunna delta i SFI-undervisning på minst 25 procent av heltid, på grund av

exempelvis sjukdom eller föräldraledighet, ställs liknande krav som på andra i samma situation.

I de situationer där så är möjligt ställs därmed redan krav på nyanlända att delta i svenskundervisning. I och med denna redogörelse anser förvaltningen motionen vara besvarad.

_____

Expedieras: Akt

För verkställighet: Kommunstyrelseförvaltningen